

ChristenUnie

+ Geef geloof een stem

Strategische beschouwing, 3 juni 2021

Hetty Pullen-Muis, fractievoorzitter ChristenUnie Hoogeveen

WEL AMBITIES!

Toekomst

De grootste ambitie voor de ChristenUnie: We blijven een sociale gemeente die goed zorgt voor haar inwoners. Daar gaan we voor! Met deze ambitie zitten we in de gemeenteraad van Hoogeveen. Dat is dus zoals iedereen in het Torentje kon lezen:

We gaan voor een betrouwbare gemeente die financieel op orde is door een eerlijke verdeling van lusten en lasten. Zorg voor goede jeugdzorg, WMO en participatiewet om een sociale gemeente te blijven.

Tegelijkertijd weten we dat dit niet eenvoudig is. Het is makkelijker opgeschreven dan uitgevoerd, vooral de verdeling tussen lusten en lasten. Ook voor de ambtelijke organisatie is dit een grote uitdaging. We hopen dat juist met het herontwerp sociaal domein dit beleid evenwichtiger wordt vormgegeven. Dat is niet beleidsarm, maar juist met drive om Hoogeveners die de hulp en zorg van de overheid nodig hebben te ondersteunen.

Terugkijken

We hebben als raad al lang geworsteld met de kosten v.w.b. jeugdzorg, WMO en participatiewet. We zien dat door externe ontwikkelingen, lagere inkomsten van het Rijk, weerstand in de samenleving t.a.v. bezuinigingen in het sociaal domein, de taakstellingen moeilijk haalbaar zijn. Ook het college heeft moeite om de taakstelling van 2,5 miljoen voor 2022 te halen. Er moet nog, zo lezen we in de kaderbrief, bijna 1,5 miljoen gevonden worden. De grenzen qua financiële haalbaarheid raken ook het herontwerp sociaal domein. Het bewustzijn om anders het sociaal domein in te richten is in de zomer van 2020 goed binnengekomen. Het besef drong in de gemeenteraad door van 'het moet anders'. We komen later in onze bijdrage hier nog op terug.

Het evenwicht m.b.t. een sociale gemeente te blijven staat dan onder spanning. Gezien het proces van het afgelopen jaar vindt de ChristenUnie dit **een spannende opgave**. Onze positie is daarbij helder. Het mag niet ten koste gaan van onze inwoners die zorg en aandacht nodig hebben. Daarom hebben we ons ingezet voor het behoud van de individuele inkomensvoet voor 2021.

Belangrijke punten kaderbrief

Het college stelt voor om te werken aan een beleidsarme begroting 2022-2025. We begrijpen dat gezien de financiële opgave waar we voor staan. Alleen uitgeven wat kan en onvermijdelijk is. Het Torentje:

We zijn kritisch op de balans tussen sparen en blijven investeren. Dus investeren in zwembad en onderwijshuisvesting. We willen ruimte voor voldoende en betaalbare woningen in de dorpen en wijken.

Wat bedoelen we daarmee?

Goed dat we blijven investeren, alleen is het niveau van investeringen de komende jaren laag. We sparen vooral om het eigen vermogen op te krikken (de algemene reserve) en om te kunnen blijven investeren. De opsomming in de kaderbrief toont dit. Ik sprak onlangs met een ondernemer. "*Investeren met goede resultaten voor Hoogeveen blijft nodig*". Dat is blijven investeren in de toekomst van onze mooie gemeente.

Met het besluit bij de vaststelling van de begroting in december jl. om de extra investeringen 'on hold' te zetten, hebben we de investering in het zwembad op de hele lange baan geschoven. Dit betreuren wij, omdat een goed zwembad behoort tot een algemene voorziening, goed voor jong en oud en het dient de veiligheid in en rond het water.

En we moeten kijken naar de ontwikkelingen op de woningmarkt. We hebben daar als gemeente niet directe invloed op. We nemen wel waar dat de betaalbaarheid van veel woningen onder druk staat voor een groot deel van onze bevolking. Goed dat we eerst onze woonvisie gaan herformuleren. We hebben wel een aantal aanbevelingen:

- Wat onze fractie betreft zetten we in op meer mogelijkheden voor starters en jongeren met een laag woon budget.
- Daarnaast is de verhouding en verdeling van woningen tussen wijken en dorpen ook belangrijk. Verken daarom de woonbehoefte in dorpen.
- Daar waar meerdere generaties bij elkaar willen en kunnen wonen kan dit bijdragen aan zorg voor elkaar in generaties.

Wat is complex in deze kaderbrief?

We weten dat de kaderbrief een voorzet is voor de begroting die we bespreken in het najaar. Terwijl we nu nog niet over de jaarrekening van 2020 hebben kunnen bespreken. We spreken hier in ieder geval uit dat deze strategische beschouwing ingewikkeld is. We hebben nog niet alle kennis en er zijn veel onzekerheden en risico's benoemd in de kaderbrief. De concrete invulling van de begroting is voor de ChristenUnie spannend. Komen we samen met college en de voltallige raad samen tot een meerjarenbegroting? Zeker gezien de onderlinge verschillen in de raad.

Onze inkomsten

We lezen dat het Gemeentefonds wordt herijkt. Dat is hard nodig gezien de soms grote verschillen tussen gemeenten. We zijn voor groot deel afhankelijk van het Rijk. We schreven in het Torentje:

We willen een stevige erkenning door het Rijk van financiële problemen van gemeenten op het sociaal domein.

Ons vertrouwen is op dit punt nu laag. Niet niks om dat te benoemen. Het legt een grotere druk en verantwoordelijkheid bij het college van B&W, daar waar ze druk kunnen uitoefenen. Maar het is ook een verantwoordelijkheid van de fractie om hun eigen politiek kanalen te bewerken. Zeker gezien de coronacrisis waar we ons nog in bevinden en de gevolgen voor de economie. Ook die voor Hoogeveen. Tegelijkertijd hebben wij ook een verantwoordelijkheid als raad om de financiële problemen aan te pakken. Ook wij kunnen aan knoppen draaien. Als de begroting niet sluitend is te krijgen wil het college voorstellen om de algemene dekkingsmiddelen en dus de OZB te verhogen. Het is wel de laatste belangrijke richtinggevende opmerking in de kaderbrief.

In juni 2020 was OZB verhoging een oplossingsrichting voor onze fractie. Die oplossing hebben we als raad gedeeltelijk gekozen in 2020. We blijven een positieve grondhouding vasthouden t.a.v. OZB verhoging als dit bijdraagt aan een goed en aanvaardbaar voorzieningenniveau voor de mensen die zorg nodig hebben in onze samenleving. Dat is voor ons steeds de principiële afweging.

Het college stelt in de kaderbrief voor om de reservering voor het Stadscentrum op te heffen, zodat de algemene reserve in de beoogde begroting stijgt. Dat biedt het perspectief van minder bezuinigingen. Het draagt bij aan de balans in onze begroting en daar zijn we positief over.

Vraag college: Wat betekend deze opheffing concreet voor de investeringen en exploitatie van het Stadscentrum in de toekomst?

Toekomstige ambities

Voor de toekomst blijven onze ambities Jong Hoogeveen, talentontwikkeling, gelijke kansen voor iedereen van jong tot oud, goede zorg in WMO, jeugdzorg en participatiewet. Ook noemen we de grote waarde van vrijwilligerswerk en mantelzorg voor Hoogeveen. Die taken moeten op een goede manier met oog voor kwaliteit blijven bestaan. Het herontwerp sociaal domein moet echt gericht zijn op mensen die dat nodig hebben.

Stimulanz leert ons: *"Mogelijk maken wat nodig is, dat is de opdracht in onze tijd. Dat is iets anders dan protocollen volgen en beslissingen nemen conform verordeningen. Mogelijk maken wat nodig is stelt letterlijk de zorgvrager centraal en de wereld waarin deze leeft".*

Een voorbeeld: Blijf je dus leven op de woonplek die je hebt met je beperkingen of kijk je samen met je omgeving naar jouw zelfredzaamheid en je leefsituatie? Is het passend of kan het anders bij wat jij nodig hebt? Het is een nieuwe denkwijze in het herontwerp sociaal domein die vraagt om eerst te kijken naar de effecten in een situatie, wat wil de burger bereiken? Pas daarna kijk je naar wet, de ethische aspecten (wat is verantwoord) en de randvoorwaarden. Deze handelwijze van meedenken met de burger vraagt een verandering die niet van vandaag op morgen gereed is, maar wel ingezet moet worden de komende tijd.

We constateren daarnaast dat met het afboeken van reserve Stadscentrum we tijd hebben gecreëerd dit proces herontwerp sociaal domein zorgvuldig te voeren. We zijn benieuwd naar de resultaten van het onderzoek sociaal domein. De kwaliteit in het sociaal domein gaat wat de ChristenUnie betreft voor de financiële kwantiteit.

Vraag college: Wanneer komt de eerste informatie over het herontwerp Sociaal Domein naar de raad?

We willen hier nog kort aandacht vragen voor de duurzaamheidsafspraken om in 2025 CO2 neutraal te zijn als gemeente. De afspraken hierover zijn als organisatie losgelaten.

Vraag college: Zijn de ambities t.a.v. duurzaamheid helemaal verdwenen of ziet het college nog kansen om meer te doen in het kader van duurzaamheid en zorg voor ons klimaat?

Tot slot

Een beleidsarme begroting klinkt als een toekomst zonder ambities. Dat vinden we zorgelijk voor Hoogeveen. Natuurlijk is de financiële onzekerheid daar voor een groot deel debet aan. Gezien de eerste financiële rapportages over het jaar 2021 zien we wel een groeiend vertrouwen t.a.v. een nieuw financieel evenwicht voor de periode 2022-2025. Maar het hangt ook van onze gezamenlijke politieke keuzes als raad af. En dat vertrouwen in elkaar mag meer groeien. Het is volgens de ChristenUnie nog steeds kwetsbaar.

Wij blijven ons als ChristenUnie steeds inzetten in om die gezamenlijke verantwoordelijkheid te benadrukken. Dat is ook onze ambitie, naast die van sociale gemeente blijven. We gaan samen voor een mooi Hoogeveen!

We wensen ons als raad en het college raad Gods zegen toe.